

פרשת תולדות

1

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק: וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקָחָתוֹ אֶת רִבְקָה בַּת בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדֵן אַרְם אַחֹת לְבֶן הָאֲרָמִי לוֹ לְאִשָּׁה: וַיַּעֲמֵר יִצְחָק לַיהוָה לִנְכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ: וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם-כֵּן לָמָּה זֶה אֲנִי וְתַלְדָּה לְדָרֶשׁ אֶת יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גֵיִים [גֵּיִים ק] בְּבֶטְנָהּ וּשְׁנֵי לְאִמִּים מִמֶּעֶיךָ יִפְרְדוּ וְלֵאמֹם מִלְאָם יֵאָמֵץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר: וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמֵם בְּבֶטְנָהּ: וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוּנִי כָּלֹ בְּאֶדְרֵת שֶׁעַר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: וְאֶחָד־יָכֵן יֵצֵא אַחִיו וַיְהִי אַחֲזָת בְּעֵקֶב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב בֶּן-שָׁשִׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם: וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֶה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים: וַיֹּאחֲזֵב יִצְחָק אֶת-עֵשָׂו כִּי-צִיד בְּפִיו וּרִבְקָה אֲהָבָת אֶת-יַעֲקֹב: וַיִּזְדַּר יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן-הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵיף: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל-יַעֲקֹב הֲלַעֲיִטְנִי נָא מִן-הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי עֵיף אֲנִי עַל-כֵּן קָרָא שְׁמוֹ אֶדּוֹם: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכַרָּה כִּיּוֹם אֶת-בְּכֹרְתָהּ לִי: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה-זֶּה לִי בְּכֹרָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְׂבִּיעָה לִי כִּיּוֹם וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת-בְּכֹרְתּוֹ לְיַעֲקֹב: וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֵּאכַל וַיִּשָׂת וַיִּקֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹז עֵשָׂו אֶת-הַבְּכֹרָה:

PARASHAS TOLDOS

19 **A**nd these are the offspring of Isaac son of Abraham — Abraham begot Isaac. 20 Isaac was forty years old when he took Rebecca, daughter of Bethuel the Aramean from Paddan-aram, sister of Laban the Aramean, as a wife for himself. 21 Isaac entreated HASHEM opposite his wife, because she was barren.

HASHEM allowed Himself to be entreated by him, and his wife Rebecca conceived.

22 The children agitated within her, and she said, "If so, why am I thus?" And she went to inquire of HASHEM.

23 And HASHEM said to her: "Two nations are in your womb; two regimes from your insides shall be separated; the might shall pass from one regime to the other, and the elder shall serve the younger."

24 When her term to bear grew full, then behold! there were twins in her womb. 25 The first one emerged red, entirely like a hairy mantle; so they named him Esau. 26 After that his brother emerged with his hand grasping on to the heel of Esau; so he called his name Jacob; Isaac was sixty years old when she bore them.

27 The lads grew up and Esau became one who knows hunting, a man of the field; but Jacob was a wholesome man, abiding in tents. 28 Isaac loved Esau for game was in his mouth; but Rebecca loved Jacob.

29 Jacob simmered a stew, and Esau came in from the field, * and he was exhausted. 30 Esau said to Jacob, "Pour into me, now, some of that very red stuff for I am exhausted." (He therefore called his name Edom.)

31 Jacob said, "Sell, as this day, your birthright to me."

32 And Esau said, "Look, I am going to die, so of what use to me is a birthright?"

33 Jacob said, "Swear to me as this day"; he swore to him and sold his birthright to Jacob. 34 Jacob gave Esau bread and lentil stew, and he ate and drank, got up and left; thus, Esau spurned the birthright. *

Jacob had given

AVROM SILVER JCA
25 CHESHVAN 5778
14-11-17
D...

א מרת רוח ליצחק ולרבקה: ויהי כייזקו יצחק ותכהין עיניו
 מראת ויקרא את-עשו | בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני:
 ב-ג ויאמר הנח-נא וקנתי לא ידעתי יום מותי: ועתה שא-נא כליה תליה
 ד וקשתה וצא השדה וצודה לי °צידה [ציד ק]: ועשה-לי מטעמים
 פאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכה נפשי בטרם אמות:
 ה ורבקה שמעת בדבר יצחק אל-עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד
 ו להביא: ורבקה אמרה אל-יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את-אביך
 ז מדבר אל-עשו אחר לאמר: הביאה לי ציד ועשה-לי מטעמים ואכלה
 ח ואברכה לפני יהוה לפני מותי: ועתה בני שמע בקלי לאשר אני מצוה
 ט אתה: לה-נא אל-הצאן וקח-לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אתם
 י מטעמים לאביך פאשר אהב: והבאת לאביך ואכל בעבר אשר יברכה
 יא לפני מותו: ויאמר יעקב אל-רבקה אמו הן עשו אחי איש שער ואנכי
 יב איש חלק: אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה
 יג ולא ברכה: ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אף שמע בקלי וקח קח-לי:
 יד-טו וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים פאשר אהב אביו: ותקח
 טז רבקה את-בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית ותלבש את-
 טז יעקב בנה הקטן: ואת ערת גדיי העזים הלבשה על-ידיו ועל חלקת
 יז צנארי: ותמן את-המטעמים ואת-הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה:
 יח-יט ויבא אל-אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני: ויאמר יעקב אל-

2
The Dilemma

RIVKA does everything

מ ותאמר רבקה אל-יצחק קצתי בחי מפני בנות חת אם-לקח יעקב
 א אשה מבנות-חת פאלה מבנות הארץ למה לי חיים: ויקרא יצחק אל-
 ב יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו לא-תקח אשה מבנות כנען: קום לה
 ג פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמה וקח-לה משם אשה מבנות לבן אחי
 ד אמה: ואל שדי וברך אתה ויפרה וירבה והיית לקהל עמים: ויתן-לה
 ה את-ברכת אברהם לה ולזרעה אתה לרשתה את-ארץ מגריה אשר-
 ו נתן אלהים לאברהם: וישלח יצחק את-יעקב וילך פדנה ארם אל-
 ז לבן בן-בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו: וירא עשו כי-ברך
 ח יצחק את-יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה בברכו
 ט אתו ויצו עליו לאמר לא-תקח אשה מבנות כנען: וישמע יעקב אל-
 ח אביו ואל-אמו וילך פדנה ארם: וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני
 ט יצחק אביו: וילך עשו אל-שמעאל ויקח את-מחלת | בת-ישמעאל
 בן-אברהם אחות נביות על-נשיו לו לאשה: ססט קיו פסוקים. עליו סימן.

4
RIVKA ACTS -
ESAV humbled

ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל.
 ותאמר אל העבד: מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו?
 ויאמר העבד: הוא אדני. ותקח הצעיף ותתקט.

וכך אומר הנצי"ב:

ותפל מעל הגמל - מרוב פחד ואימה. אמנם לא ידעה ממי היא מתפחדת... ובתוך הפחד שאלה את העבד: "מי האיש הלזה אשר אני מתפעל(ת) ומתפחד(ת) ממנו?... כששמעה שהוא אישה" ותקח הצעיף ותתקט" - מרוב פחד ובושה, כמו שמבינה שאינה ראויה להיות לו לאישה. ומאז והלאה נקבע בלבה פחד, ולא הייתה עם יצחק כמו שרה עם אברהם ורחל עם יעקב, אשר בהיות להם איזה קפידא עליהם לא בושו לדבר רתת לפניהם, מה שאין כן רבקה. וכל זה הקדמה לסיפור שיבוא בפרשת תולדות, שהיו יצחק ורבקה מחולקים בדעות (- כ"ה, כח), ומכל מקום לא מצאה רבקה לב להעמיד את יצחק על דעתה בדברים נכוחים, כי היא יודעת האמת כי עשו רק ציד בפיו. וכן בשעת הברכות... ואילו הייתה רבקה עם אישה כמו שרה ורחל עם אנשיהן, לא היה מגיע (- עניין הברכה) בזה האופן.

קשה - האלו
 (רבקה רצתה) 30
 כי רבקה
 כי רבקה רצתה
 כי רבקה רצתה
 כי רבקה רצתה
 כי רבקה רצתה
 כי רבקה רצתה

RIVKA IS
 TOUGH!

4

תשובה אחרת לשאלתנו עונה רמב"ן בביאורו לפסוק ד, ד"ה בעבור תברכך נפשי:

היה בדעתו (- של יצחק) לברך אותו (- את עשו) שיזכה הוא בברכת אברהם לנחול את הארץ ולהיות הוא בעל הברית לאלוהים, כי הוא הבכור. ונראה שלא הגידה לו רבקה מעולם הנבואה אשר אמר ה' לה "ורב יעבוד צעיר", כי איך היה יצחק עובר את פי ה', והיא לא תצלה. והנה מתחילה לא הגידה לו- דרך מוסר וצניעות. כי "ותלך לדרוש את ה'" - שהלכה בלא רשות יצחק... ועתה לא רצתה לאמר לו 'כך הוגד לי מאת ה' טרם לדתי', כי אמרה: באהבתו אותו (- את עשו) לא יברך יעקב, ויניח הכל בידי שמים. והיא ידעה כי בסיבת זה (- שלא תגלה הנבואה) יתברך יעקב מפני בלב שלם ונפש חפצה.

כלומר: אין רבקה מסתפקת בביטול נתינת הברכה לעשו (שלשם כך אולי היה די בשיחת בירור עם יצחק), היא סבורה שאותה ברכה שתכנן יצחק לתת לעשו חייבת להינתן ליעקב. לשם כך יש להפנות אותו רגש אהבה שיש בלבו של יצחק לבנו הבכור והאהוב (המבוסס על התקשרות נפש האב בנפש הבן באמצעות הצייד והמטעמים) כלפי יעקב.

טו רבקה אחרת לשאלת רבקה (10) ויאמר ה' אל פ"י
 ע"ה ואלו אינן, זמנה? כפי שיאמר ויצחק אל ע"ה
 ויאמר ה' ויצו מ"י יצחק פצח"ק

15

6

³⁴ When Esau was forty years old, he took as a wife Judith daughter of Beeri the Hittite, and Basemath daughter of Elon the Hittite; ³⁵ and they were a provocation of the spirit to Isaac and to Rebecca.

וַיְהִי עֲשׂוֹ בֶן-אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת-יְהוּדִית בַּת-בְּעִיר הַחִתִּי וְאֶת-בְּשֵׁמֶת בַּת-אֵילֹן לַה חִתִּי: וַתְּהִינּוּ מִרְתּוֹ רִיחַ לְיִצְחָק כּו א וּלְרִבְקָה:

27 ¹ And it was when Isaac had become old,

his father had blessed him; and Esau said to himself, "The days of mourning for my father will draw near, then I will kill my brother Jacob."

בָּרַכּוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ בְלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אָבִל אָבִי וְאַהֲרַגְתִּי אֶת-יַעֲקֹב אָחִי: וַיִּגַּד לְרִבְקָה אֶת-דִּבְרֵי עֲשׂוֹ בְנֵה הַגָּדֵל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲנֵה עֲשׂוֹ אָחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהַרְגֶךָ: וְעַתָּה בְנֵי שָׁמַע בְּקִלְי יָקוּם בְּרַח-לָךְ אֶל-לָבָן אָחִי מֵרְחֹק: וַיִּשְׁכַּת עִמּוֹ יָמִים אַחֲדִים

7

⁴² It was told to Rebecca of the words of her older son Esau, and she sent and summoned Jacob her younger son and said to him, "Behold, your brother Esau is having second thoughts toward you to kill you. ⁴³ So now, my son, heed my voice and arise; flee to my brother Laban, to Haran. ⁴⁴ And dwell with him

41. יִקְרְבוּ יְמֵי אָבִל אָבִי - THE DAYS OF MOURNING FOR MY FATHER WILL DRAW NEAR. This is to be understood בְּמִשְׁמַעוֹ - as it sounds, שֶׁלֹא אֶצְעֵר אֶת אָבִי - so that I should not cause Father pain.¹ וּמִדְרָשֵׁי אַגְדָּה לְכַמְהָ פָּנִים יֵשׁ - There are aggadic Midrashim which interpret the verse in several ways.

42. וַיִּגַּד לְרִבְקָה - IT WAS TOLD TO REBECCA. בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ - Through the Holy Spirit לָהּ - it was told to her מֵה שֶׁעֲשׂוֹ מְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ - what Esau was contemplating in his heart.²

8

מִתְנַחֵם לָךְ - HAVING SECOND THOUGHTS TOWARD YOU. נָחַם עַל הָאֲחִיךָ - He has second thoughts over the sibling relationship that exists between you, לְחַשׁוֹב מִחֻשְׁבָּה אַחֲרַת - to consider a different thought, i.e., a thought foreign to the relationship between brothers, לְהִתְנַבֵּר לָךְ - to become estranged from you וּלְהַרְגֶךָ - and to kill you.

וּמִדְרָשׁ אַגְדָּה - An aggadic Midrash interprets this phrase as follows: כְּכֵר אִתָּה מֵת בְּעֵינָיו - You are already dead in his eyes, וְשָׂתָה עָלֶיךָ כּוֹס שֶׁל תְּנַחֲמוּמִין - and he has drunk over you a cup of consolation.³

וּלְפִי פְּשׁוּטוֹ - And according to its simple meaning, לְשׁוֹן תְּנַחֲמוּמִים - it means consolation: מִתְנַחֵם מִתְנַחֵם - He is consoling himself over the loss of the blessings, בְּהַרְגִיתִיךָ - through killing you.⁴

11. וַיִּבֶקֶה - AND [HE] WEPT. לְפִי שֶׁצָּפָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ - Because he foresaw through the Holy Spirit, i.e., through Divine inspiration, שֶׁאֵינָהּ נִכְנָסֶת עִמּוֹ - that she would not enter with him לְקַבּוּרָה - to burial, i.e., that she would not be buried with him.²

לְפִי שֶׁבָּרַח אַחֲרָיו - Alternatively, לְפִי שֶׁבָּרַח בְּיָדָיו רִיקוּנוֹת - He cried because he came with empty hands. אָמַר - He said, אֵלִיעֶזֶר עַבְדְּ אָבִי אָבָא - Eliezer, my paternal grandfather's slave, הָיוּ בְּיָדָיו גְּזֵמִים - had in his hands nose rings, וְעִמְדִידִים - and bracelets, וּמִגְדָּנוֹת - and delicacies when he went to find a wife for Isaac.³ וְאָנִי - But I, אֵין בְּיָדִי כְּלוּם - I have nothing in my hand.⁴

9

וְאָנִי - But I, אֵין בְּיָדִי כְּלוּם - I have nothing in my hand.⁴ וְאֵלִיעֶזֶר בֶּן עֲשׂוֹ בְּמִצְוַת אָבִיו אַחֲרָיו - Jacob was empty-handed because Eliphaz, son of Esau, pursued him, אֶת-יַעֲקֹב - to kill him. וַיִּתְּנֵהוּ - [Eliphaz] overtook [Jacob]. וְלְפִי - And since Eliphaz grew up בְּחֻיקוֹ שֶׁל יִצְחָק - in the close embrace of Isaac, i.e., under his influence,⁵ וַיִּשְׁרָט יָדוֹ - he withdrew his hand from murdering his uncle. אָמַר לוֹ - [Eliphaz] said to [Jacob], מָה אֶעֱשֶׂה לְצִוּוֵי שֶׁל אָבִא - "What should I do about Father's command?" וַיֹּאמֶר לוֹ יַעֲקֹב - Jacob said to him, טוֹל מֵה שֶׁבְּיָדִי - "Take that which is in my hand, וְהָעֶנִי חָשׁוּב - and the poor man is considered like the dead person."⁶

VAYETZE